

אגדות פנטופוליס

אוסף מעשיות מקומיות

- מאת וויברן ארסמוס, חוקר ומגלה ארצות -

הקדמה מאת המחבר

פנטופוליס היא עיר עשירה ומורכבת, ולה צדדים רבים אשר חלקם מנוגדים זה לזה, חלקם מסכימים זה עם זה, וכולם משלימים אחד את השני. ההיסטוריה של העיר נפרשת על גבי שנים רבות, ויש האומרים כי היא נמצאת במקום זה כבר כאלף שנים. במהלך השנים הללו התפתחו בעיר אגדות נפוצות אשר מספרות על העיר, על תושביה ועל אמונותיהם.

כיום העיר פנטופוליס מחולקת לשלושה רובעים, אך למעשה מקימה המקוריים סגדו לחמש מקורות החיים והפרנסה שלהם: ראשית כל לאדמה, ממנה כל בני האדם הגיעו ואליה יחזרו עם מותם; אחרי כן, אל היער במערב שסימל עבור המתישבים הראשונים את מקור המזון והחיים; ואז, עם בוא הקידמה ומכשירי הברזל (כגון: מעדרים, מחרשות, סכ"ים וכלי נשק) התווספו ההרים שממזרח לעיר לרשימה מכיוון שבתוכם נמצאו המתכות היקרות; בעקבות הכלים החדשים התפנה זמן בחייהם של המתישבים והם התחילו ליהנות מאומנות והופעות ולשאול את עצמם מה יש מעבר לים, שהפך לסמל הדמיון והרגשות העזים; ולבסוף נשאו את עיניהם אל השמיים ושאלו את עצמם על הכוכבים. וכך קיבלה העיר את חמשת הקצוות שלה - האדמה, היער, ההרים, הים והשמיים.

מסיבה זאת נקראת העיר פנטופוליס, משום ש'פנטו' משמעו חמש ו'פוליס' משמעו עיר, כלומר העיר המחומשת. במשך אלף שנות קיומה של העיר, התקיימו הרובעים השונים אחד לצד השני בדו-קיום עדין. כלומר, למרות הסכסוכים והמריבות הצליחו איכשהו האנשים הפשוטים, הרגילים לרסן את הקבוצות הקיצוניות שבכל רובע ולהשאיר את העיר מאוחדת.

במשך הרפתקאותי ומסעי החקר שלי ברחבי העיר והאזורים השכנים אספתי אגדות וסיפורים לרוב. מצאתי לנכון לרכז את כל האגדות ששמעתי ברובעים השונים בספר מרופט זה, אשר יהפוך לנכס חשוב לכל מי שרוצה להכיר את העיר ולקרוא על סודותיה. אני מתנצל מראש בפני הקורא היקר על כתמים, קרעים, טפטופי דיו, משקה או דם, וכיוצא בזה. לצערי, חלק בלתי-נפרד מעבודת איסוף האגדות הוא המסע דרך חלקים מסוכנים של העיר - חלקם היו מסוכנים עבורי; חלקם היו מסוכנים לדפי הספר, חלקם לכסף שבארנק שלי, וחלקם לשפיות דעתי. אני מאחל לכם, קוראים יקרים, שתיהנו ותניבו תועלת רבה מהמידע שאצור בין דפי ספר זה.

נ.ב. זהו שרטוט שגיליתי אצל אחד הנזירים השוכנים במרכז העיר. נדמה לי שהנזירים משתמשים בו כדי לצייר את היחסים בין הקצוות השונים של העיר. ישנן חמש נקודות על המעגל, אשר כל אחת מהן מייצגת את אחד הרובעים בעיר. לכל נקודה יש שתי נקודות קרובות אליה, ושתי נקודות שמחברות אותה בקו. עדיין לא הצלחתי לפתור את השאלות הבאות:

1. לאיזה רובע של העיר מתייחס כל סמל?
2. מה היחסים בין נקודות שכנות במעגל?
3. מה היחסים בין נקודות המחברות בקו?

תוכן העניינים

פרק א': ראשיתה של פנטופוליס

בני האלמוות מוותרים על חי-נצח
הילדים זוכים בפירות היער
צורקאן ועבודות הפרך
אלטיונה והים
בני התמותה פונים אל הכוכבים

פרק ב': מעשיות הכפר

בקתת הזקן
שומרת היער
הצעתו של מלך הפיות
כיצד קיבל הקרהו את תבונתו
האגדה החסרה

פרק ג': משלי זנטיוס

עונשו של קוזמו הפרוע
עונשה של גלדיאלה הגנדרנית
עונשו של ליאופולד הגרגרן
עונשו של ביל-בול מוח הפטפטן
משפטי חכמה

פרק א': ראשיתה של פנטופוליס

[הערות המחבר: זוהי אגדה ולה גרסאות רבות המשתנות בהתאם לרובע שבה היא מסופרת. בעיר הפנימית מספרים גרסא משולבת של כל הרובעים אשר אותה הבאתי כאן, בתוספת חלקים מגרסאות אחרות.]

בני האלמוות מוותרים על חי-נצח

בראשית הגיע שבט נודד של בני אלמוות אל המקום שבו עומדת עירנו כיום. ראו בני השבט כי המקום טוב: האדמה פורייה, העצים מצמיחים פירות עסיסיים לרוב, הים נוח לדייג ומזג האוויר נעים. רוח ערב נשבה בצמרות העצים ושקיעת החמה מעבר להרים הייתה יפה בעיניהם. ועל כן, החליטו פה אחד להתיישב במקום ולהקים כפר בו יחיו לנצח.

החליטו שנים מבני האלמוות להקים בית משותף למשפחותיהם, והלכו אל ההרים לחצוב אבנים כדי לעשות מהן תנור. בתנור, כך חשבו, יוכל לשרוף לבנים ולבנות את ביתם. אך הנה, ברגע ששמו את האבנים על האדמה, בלעה האדמה את הלבנים. חצבו הנוודים אבנים נוספות, אך גם הן נבלעו במעמקי האדמה. התייאשו הנוודים והתיישבו במרירות על הקרקע. למקום הגיעה אחת מבני האלמוות ושמה **ארדיה**. אמרה להם ארדיה, "מה קרה לכם?" סיפרו לה השניים את הסיפור.

"נדבר אם כך עם האדמה," אמרה ארדיה, "אדמה, מדוע את בולעת את האבנים?"

פצתה האדמה את פיה ואמרה, "נוודים הייתם ונוודים תישארו, אלא אם כן תבחרו להקריב דבר מה. לא תוכלו להתיישב עלי מבלי לקבל את רשותי. וכדי לקבל את רשותי עליכם לוותר על דבר מה יקר מאוד."

"מה הדבר שעלינו לוותר עליו?" שאלה ארדיה.

"עליכם לוותר על חי הנצח שלכם." אמרה האדמה, "תוכלו לחיות רק פרק זמן קצוב, וכשתמותו תפקידו את המתים שלכם בידי, על ידי כך שתקברו אותם באדמה."

אמרו שלושת בני האלמוות, "אין בכוונתנו לוותר על חי-נצח, אמא אדמה. אוהבים אנו את העולם וברצוננו לחיות כאן. משום כך נעשה הסכם. נסכים להצעתך אך בתנאי אחד - שכל אדם מת ישוב וייוולד מן האדמה לאחר שנקבר ולאחר שגר זמן מה בתוכך."

הסכימה האדמה להסכם ובני-האלמוות, אשר הפכו עכשיו לבני-תמותה, התחילו לבנות את כפרם.

הילדים זוכים בפירות היער

זמן מה לאחר מכן, הגיעו ילדי השבט לשולי היער הגדול אשר במערב בחיפוש אחר גרגרים ופירות. והנה החלו שומעים קולות צהלה ונהמה בתוך היער. "וודאי קולותיהם של בני שבט אחר," אמרו הילדים אחד לשני וכנסו אל היער. במעבר היער ראו לפתע עץ גדול שענפיו השתרגו מעליהם ופירותיו היו כה נוצצים עד שנראו ככוכבים. מסביב לעץ רקדו חיות רבות ויצורי פרא בלי ספור, וביניהם עצים אחרים שצימחו ידיים, רגליים ועיניים, וכן רוחות יער אחרות שמראם ושמם לא נודע עוד. כולם אכלו מפרי העץ ושתו מיץ העשוי מעסיס הפרי.

"גם אנחנו רוצים ליהנות מפירות העץ," אמרו הילדים ליצורי הפרא.

נגשה אליהם פיה אחת ואמרה, "אם רוצים אתם ליהנות מפרי החיים, עליכם להשאיר את דאגותיכם מאחוריכם. לא עוד אבא ואמא, לא עוד מטלות הבית או שיעורי הבית. לא תוכלו ללמוד או לעבוד. עליכם פשוט להפוך ליצורי פרא כמונו, ליהנות מן הרגע, לשחרר את היצר החייתי שלכם ולגלות את עולם הטבע שנציע לכם."

הילדים התלבטו עד מאוד. מצד אחד נעמה להם המחשבה על חיים כאלה ביער. ומצד שני, הם היו עד לא מזמן ילדים בני-אלמוות, ולכן היו חכמים מאוד. והם זכרו שעליהם לשוב אל הכפר עם גרגרים ופירות. אמרו הילדים לפיה, "לא נסכים לוותר על אבא ועל אמא, לא נסכים לוותר על מטלות הבית או על שיעורי הבית, משום שללמידה ולעבודה יש פירות אחרים, שגם הם חשובים. אך נסכים לוותר עליהם לזמן מה, מתי שיתחשק לנו, כדי לשכוח את מחשבותינו, להתפרע, לשחק, וליהנות מן הרגע."

הפיה הסכימה ונתנה לילדים מספיק פירות להאכיל ולהשקות את אנשי כפר. ובאותו הערב ערכו המתיישבים חגיגה גדולה ומשתה בכפרם החדש, וטעם הפירות ערב להם מאוד, והזכיר להם דברים יפים רבים שיש בחיים: מפלי מים ובריכות עמוקות, פסגות של הרים ושדות ירוקים המשתרעים עד אינסוף, חיות, ציפורים, עננים וכוכבים ושריקת הרוח בענפי העצים. וכך נרדמו שמחים וטובי-לב.

צורקאן ועבודות הפרך

בבוקר התעוררו אנשי הכפר והנה גשם זלעפות יורד על הארץ. קור עז נשב מן ההרים והביא עמו מטר וברד ושלג. הרוח הפיץ את כל השרפרפים והכלים ממסיבת ליל אמש לכל עבר, והקפיא את אלו שנרדמו מתחת לספסלים. ישבו אנשי הכפר בבתיהם ורעדו מקור, שכן עכשיו היו בני-תמותה.

"מה נעשה?" שאלו זה את זה. רק אדם אחד ושמו **צורקאן** חשב על פתרון ואמר "עלינו להביא עצים להסקה. נבנה מדורה ונתחמם באורה."

"וכיצד נחטוב את העצים העבים הללו שביער?" שאלו כולם. "בעזרת גרזנים," אמר צורקאן, התעטף בפרווה ויצא מהבית. צורקאן ידע כי ניתן למצוא מתכות בשורשי ההרים ולכן יצא מזרחה אל ההרים. שם חפר וחפר במשך ימים רבים, והמשיך לחפור עד שאצבעותיו נחתכו מן האבנים, ועורו נסדק ומפרקו התנפחו. ראה ההר הגדול כי צורקאן עייף ועובד קשה ואמר לו, "הנה לך אזמל." הרים צורקאן את האזמל והמשיך לעבוד עוד ועוד. עבד צורקאן ועבד עד שהציק לו הרעב, וידיו היו אדומות מכאב אך לא הפסיק. לאחר ימים ספורים ראה ההר כי צורקאן חפר בור גדול בעזרת האזמל. אמר לו ההר "הנה לך פטיש", ושתק. אך צורקאן הזדקק לגרזן. כך נמשך הסיפור במשך שנה שלמה. לבסוף הציע ההר לצורקאן מכוש. השליך צורקאן את כליו ארצה בזעם וקרא אל ההר - "בכל פעם שאני עובד קשה אתה נותן לי כלי שיאפשר לי לעבוד קשה יותר. אם נמשך כך לעולם לא אפסיק לעבוד." אמר ההר, "אך בכל פעם אתה משיג הרבה יותר בזכות הכלי החדש."

"אינני רוצה בכלי חדש," אמר צורקאן, "ברצוני לשבת בצל מדי פעם ולזמר אודות העולם היפה, ואולי אף לצייר ציור. אני מוכן לעבודה קשה, אך רק כאשר היא נחוצה."

הסכים ההר לעסקה, "אם כן עליך לעבוד במשך שש שנים נוספות עבור הגרזן." חשב צורקאן על אנשי הכפר הרועדים מקור והסכים למשימה. כך עבד במשך שבע שנים תמימות ובסופן חזר אל אנשי הכפר ובידיו כל הכלים המקודשים לאדם - החל מהאזמל דרך המחרשה ועד הגרזן - ואיתם גם עם סוד יציקת הברזל. ומאותה העת הפך הכפר לעיר.

אלטיונה והים

ברבות הימים גדלה העיר והוסיפה חומות ורחובות עד שגבולותיה התקרבו אל חוף הים. ובאחד

הבתים שלחופי הים הסוער התגוררו אם ובתה אשר שמה היה אלטיונה. אמרה אמה של אלטיונה, "אלטיונה, צאי לשחק עם הילדים ביער."

"לא אצא," צעקה אלטיונה, "הם פראיים מדי ולא מקשיבים אף פעם. הם שמים לב רק לדברים שקורים מסביבם, אבל הם אף פעם לא שמים לב למה שקורה בתוכם. הם אינם מקשיבים ללב." "אם כן," אמרה אמה של אלטיונה, "לכי אל ההר ועזרי לאבא בעבודתו."

"לא אלך," בכתה אלטיונה, "אבא טרוד מדי בעבודתו ואף פעם לא רואה את ההצגות שאני מעלה. הוא רוצה שאשרטט קוים ישרים בגיר על העץ אבל אני רוצה לצייר קווים עקומים ומעוגלים. וכשאני שרה הוא צועק עלי."

פתחה אלטיונה את הדלת וברחה אל הים. באותה שעה הים היה סוער מאוד והגלים התנפצו על הסלעים שבחוף. נדמה היה לאלטיונה שהים לוחש אליה מילים וסודות על ארצות שמעבר. התיישבה אלטיונה על הסלעים והאזינה לקולות הים. לבה הלם בתוך חזה והיא חשבה על הכעס שלה ועל העצב שלה, על אהבתה ועל שמחתה, על ייאושה ועל תקוותה. עם כל רגש חדש שעלה בה שמעה את הים מספר לה סיפורים על מחוזות רחוקים, יצורים דמיוניים, ריקודים מסחררים, שירים מרגשים, ועוד ועוד ועוד.

"הו, ים סוער וחסר גבולות, האם תואיל בטובך ללמד אותי את אמנות סיפור הסיפורים? ויחד איתה, את אומנות הציור, הפיסול, הריקוד, השירה, הדקלום, הסיתות, הנגינה, הרקמה ואת כל האומנויות שסיפרת לי עליהן? אנשי העיר זקוקים לכל אלה על מנת לשתף אחד את השני בקשיים שלהם ועל מנת להביע את עצמם."

קולו של הים הרעיד את הסלעים שלרגליה, "אתן גם אתן את כל המתנות הללו לבני האדם. אך עליכם להבטיח דבר מה עבור כל זאת. עליכם להבטיח לי כי תמיד תזכרו את רגשותיכם ותקשיבו להם מעל הכל."

למרות שהתרגשות הציפה אותה, חשבה לרגע אלטיונה ואמרה, "אשמח להביא את כל המתנות הללו אל העיר, הו ים אדיר ומסוכן. אך לא נוכל להיות עבדים לרגשותינו בכל עת ובכל זמן. לא נוכל להיות תמיד עצובים, שמחים, כועסים, מרירים, צוחקים, או נרגשים. נראה לי שלפעמים נצטרך להיות פשוט רגועים. פשוט בסדר."

אז הים קצף וגעש וגלים גבוהים התרוממו מעל אלטיונה ואיימו לבלוע אותה. ברקים הבזיקו, ורעמים הרעימו. אלטיונה פחדה וקראה לעזרה במשך זמן רב אך ללא הועיל. המים כיסו את החול והסלעים מסביבה ונתרה לה רק פיסת סלע קטנה לעמוד עליה. השמיים התכסו עננים והפחד חלחל בתוך עצמותיה.

"אין אצא מכאן!" חשבה אלטיונה. ואז ראתה פנינה מנצנצת בתוך המים. מבלי לחשוב פעמיים, קפצה אלטיונה אל תוך המים הגועשים ותפסה את הפנינה. המים סחפו אותה אנה ואנה, עד אשר הטילו אותה הגלים על החוף. כשהתעוררה גילתה שזעמו של הים שכך. קול רך דיבר אליה, קול אשר הזכיר לה את הקצף הלבן שעל הגלים: "מכיוון שמצאת את השלווה בתוך סערת הרגשות, את השקט בתוך האי-הסדר, אסכים להצעתך. אתן לכם את המתנות, ובתנאי שבני עמך יצללו פנימה אל ים הרגשות כדי לדלות את אוצרותי."

אלטיונה הסכימה ובכך הפכה למשוררת הראשונה של העיר.

בני התמותה פונים אל הכוכבים

אנשי העיר היו עמלים ומשתוללים, שרים ורוקדים, מתהוללים ועובדים. לאחר כמה מאות שנים היו נופחים את נשמתם ונקברים באדמה, ולאחר עוד כמה מאות שנים היו שבים ועולים אל האדמה, וחוזר חלילה. עד שקם אדם אחד מביניהם ואמר:

"כלום אין דבר מה אחר שניתן לעשותו? במשך כל גילגולי החיים שלי שתיתי ואכלתי, התפרעתי ועבדתי, זימרתי וכתבתי, בניתי דברים לרוב. גם את עולם המתים ראיתי. אך אין מקום יותר גבוה שנוכל להעפיל אליו? האם נידונו לעשות את אותם הדברים לנצח?"

בתחילה התפלאו האנשים על שאלתו שכן היה להם כל דבר שהזדקקו לו. אך עם השנים שאלו אנשים אחרים את השאלה. ובסופו של דבר הייתה השאלה כל-כך נפוצה עד שהחליטו לשאול את איתני הטבע.

ענו העצים: "מה לכם, בני-תמותה טיפשים? עדיף להתנוודד על ענף נמוך מוצל מאשר לחפש את הצמרת. בצמרת אין כלום, חוץ מנוף המשקיף על הכל."

ענו ההרים: "מה לכם, בני-תמותה טיפשים? עדיף לעמול ולהפיק את החפצים הטובים ביותר מאשר לעצור ולחשוב מחשבות סתמיות על החיים. מחשבות אי אפשר להפוך לזהב."

ענו הגלים: "מה לכם, בני-תמותה טיפשים? עדיף לצלול עמוק ולגלות עולמות מסעירים מאשר להבין הכל ובסוף להיות משועממים. מה שיודעים הוא תפל ומה שלא יודעים - מעניין." ענתה האדמה: "לכו ועשו כרצונכם, בני-תמותה טיפשים. אבל כאשר אתם מטפסים גבוה גבוה זכרו דבר אחד - כל מדרגה שתעלו תצטרכו בסוף לרדת, כי הבטחתם לי שתשובו אלי במותכם."

פנו בני-האדם לכאן ולכאן ולא מצאו עוד את מי לשאול. לבסוף הביטו למעלה אל הכוכבים ושאלו אותם.

ענו הכוכבים: "כל מי שלמעלה שולט על מי שלמטה. אנו רואים אתכם ממרומי ארמונותינו השמימיים, ועל כן אנו שולטים על כל המתרחש על פני האדמה. אם תרצו להתקרב אלינו תצטרכו לעשות רק דבר אחד - להאמין בנו. האמינו בנו, ואנו נביא סדר ומשמעת אל העולם."

אמרו האנשים, "כיצד נוכל להאמין בכם? הרי נתנו את כל זמננו לעולם מסביבנו - את האכילה ואת ההנאה נתנו ליער, את העבודה ואת העשייה נתנו להרים, את הריקוד ואת המעשייה נתנו לים, ואת המוות נתנו לאדמה. לא נותרו לנו אלא מספר דקות ביום שבהן אנו זוכרים שאנו בני-נצח ובני-חורין. ואם ניתן לכן כעת את אמונתנו נשכח את עצמנו לחלוטין." "עליכם לבחור", אמרו הכוכבים "לדעת או לזכור."

התייעצו האנשים שעות וימים ארוכים. לבסוף, הגיעו לכדי החלטה וסיפרו אותה לכוכבים - "החלטנו כי נאמין בכם, כי יותר מכל דבר אחר חפצנו לדעת את העולם."

"יהי כך", אמרו הכוכבים, "בנו לנו מקדש."

וכך הושלמה בניית העיר.

פרק ב': מעשיות הכפר

אלו הן מעשיות הנפוצות בכפר הנמצא בין העיר הפנימית והיער. ברובן מככבים הגיבורים התאומים באהיר ואגהיר אשר יצאו למסע במעמקי היער. מספרים אותן לעיתים קרובות מסביב לאת, במיוחד אם אורח או ילד שואל מה נמצא מעבר ליער. מטרת האגדות היא להפחיד ילדים קטנים שלא להיכנס ליער וכן לספק תשובה על תהיות ושאלות מסוימות. מספר האגדה או משתתף אחר מנגנים לרוב בחליל קטן במהלך סיפור האגדה ליצירת אווירה.

בקתת הזקן

פעם, לפני עידן ועידנים, כאשר הרוח הייתה עדיין ילדה והיה אפשר עדיין לספור את מספר טבעותיהם של העצים, בזמנים בהם עדיין שרר שלום בין בני-האדם ובני היער, גרה במקום זה משפחתו של צייד. רצה הגורל ונולדו לצייד תאומים והוא קרא את שמם **באהיר ואגהיר** - שלג ורעם. באהיר היה שקט ומתבודד ומיומן בקשת ואילו אגהיר היה שרירי וחזק וצד בעזרת חנית.

כאשר היו יום אחד בשולי היער שאל אגהיר את באהיר, "מה יש מעבר ליער?"

"אינני יודע", אמר לו באהיר, "אך במקום לדבר השחז את חניתך. מריח אני חזיר-בר מתקרב."

"אין איש יודע מה מעבר ליער." אמר אגהיר והביט לתוך מעמקי היער. נדמה כי העצים הצטופפו כדי להסתיר ממנו דבר מה.

"אבא יודע אך הוא לא יאמר לך", הקניט אותו באהיר.

"אם כך, אלך לברר בעצמי." אמר אגהיר ונעלם בין העצים.

הלך אגהיר במשך שעה אל תוך היער עד שלפתע ראה בקתה ניצבת באפלולית. מן הבקתה עלה ריח משכר של ארוחת ערב דשנה. לפתע נזכר אגהיר שלא אכל מאז יצא לדרך ולכן התקרב ודפק על הדלת. מסביב לבקתה היו פזורים בולי עץ מפותלים ומוזרים.

הדלת נפתחה לרווחה ובמקום עמד זקן עטוי פרוות שבמעילו היו קשורים עלים וגרגרים. בפיו היו רק חמש שיניים מצהיבות. הזקן הזמין את אגהיר לאכול איתו ארוחת ערב ואגהיר הסכים. לאחר שסיים לאכול ושתה את היין הירוק המוזר של הזקן, התחיל אגהיר לחוש מנומנם. אך בעודו נרדם שם לב לעשן המתערבל מסביבו... רצה אגהיר לומר משהו אבל הוא חש שהוא אינו יכול לזוז או לדבר, וכבר עמד מעליו הזקן עם מוט עץ מוזר להעירו.

שוווווו! שריקת חץ העירה אותו משנתו. הזקן התנוודד מעליו כשחץ תקוע בליבו. שוווווו! חץ נוסף חצה את האוויר והפיל קערה שהייתה תלויה מעל האח ועשן סגול עלה ממנה ונעלם. אגהיר קפץ על רגליו, וראה את אחיו באהיר מתקרב לבקתה.

"מה עשית?" קרא אליו, "הרגת את הזקן שאירח אותי."
"טיפש," אמר לו באהיר, "הוא עמד לשתות את לשד עצמותיך [הערת המחבר: הכוונה למילוי הרך של העצמות]. לא ראית את הגופות המצומקות בחצר? כנראה אלו קרבנותיו האחרונים."
הסתכל אגהיר החוצה וראה כי בולי העץ שראה לפני שנכנס הם בעצם אנשים מיובשים ומצומקים, שעצם החיים נשאב מתוכם. רוח לחשה בעשבים כמבשרת רעות. נראה כי ביער היו דברים אחרים מלבד חיות ופרחים.
"בוא נשוב הביתה, אגהיר," אמר באהיר, "אתה חייב לי טובה, עכשיו שהצלתי אותך."
"לא, עליי להמשיך," אמר אגהיר לאחיו התאום, "אם כי אני מביטח שאחזיר לך טובה."
המשיכו השניים אל מעמקי היער.

הערות:

1. לאחר שחקרתי את הסיפורים האחרים על באהיר ואגהיר ראיתי שאגהיר מעולם לא השיב טובה לאחיו באהיר. מעניין אם איכשהו ההסכם הזה עדיין תקף.
2. מה הוא הנזל הרוק שאגהיר שותה אצל הזקן? ומהו העשן הסגול?
3. שמתי לב כי צידי החנית כיום נחשבים לבני-חסותו של אגהיר ואילו צידי הקשת נחשבים לבני-חסותו של באהיר.

שומרת היער

לאחר ששוטטו ימים רבים ביער בחיפוש אחר קצוותיו, נותרו התאומים ללא מזון. להפתעתם, כל ניסיונותיהם לצוד חיה כלשהי למאכל נכשלו - נראה היה כי החיות מזהירות אחת את השנייה מפניהם. השניים המשיכו ללכת עד שעצר באהיר ואמר, "מספיק. אינני יכול לצעוד עוד על קיבה ריקה ויבשה. עלינו למצוא מקור מזון ומים או שנמות כאן."

האזין אחיו אגהיר לאוושת העלים ברוח ואמר, "שומע אני פכפוך מים בקרבת מקום."
הלכו השניים ומצאו את הנחל. אגהיר מיד כרע על ברכיו ודלה מים מן הנחל בשתי ידיו, אך באהיר היסס. לפתע נשמע קול, "לא הייתי שותה מהמים האלה במקומכם, ציידים."
הרימו השניים את מבטם וראו אישה העוטה על עצמה פרוות שועלה ולה מטה עץ צפצפה מסוקס.

"מי את?" שאל באהיר. "שמי זנזימד. ואתם נמצאים בחלקתי."

הביטו השניים סביב ולא ראו גדר או שלט, חומה או מגדל. "אישה זו היא מקרב בני-היער. אסור לנו להאמין לדבריה," לחש אגהיר. "טיפש, אין לנו למי להאמין כאן מלבדה," הגיב באהיר, "ננסה לגלות מה כוונתה האמיתית."

"מדוע שלא נשתה?" שאל אגהיר.

"מכיוון שזהו נחל של בני-הפיות. אם תשתו ממנו תעברו לעולמם לנצח."

"ומיהם אותם בני-פיות?" שאלו השניים.

"אלו הם ילדיו של היער. כמוהו, גם הם אפלים ומסוכנים ויחסם לבני-האדם הוא תעלומה."

"ומי את?"

"אני אישה בת-תמותה אשר משרתת את היער. אך אני גם בתם של בני-הפיות, ואמם של העצים. ואתם מה שמותיכם?"

מלכ"גאהיר. "ובאהיר."

חשבה האישה מעט והביטה אל תוך סבך הענפים העבות שמעליהם. הרוח רחשה בין העלים. עיניה של האישה הצטעפו בצעיף של עננים.

"הרעם נשמע למרחקים ועובר מהר, ואילו השלג נופל בשקט ומאריך ימים."

"היא מוסרת לנו נבואה," אמר באהיר. "אני לא אוהב את איך שזה נשמע," השיב אגהיר ואמר, "גברת, אנחנו מבקשים לדעת מה יש מעבר ליער!"

"על כך יוכלו לענות לכם רק בני-הפיות. אקח אותכם אליהם אם תענו לי על חידה אחת: אם בני הפיות הם ילדי היער, ואני בתם של בני-הפיות אז מה היחס ביני לבין היער?"

"את נכדתו." ענו השניים. "נכון מאוד," אמרה זנזימד, "אז איך זה ייתכן שאני גם אמם של העצים?"

ענו השניים על החידה, ושומרת היער הסכימה לקחת אותם אל מעבה היער, למבצר הפיות [הערת המחבר: אף אחד לא זוכר בדיוק את התשובה, אם כי הדרואידים במעבה-היער שואלים שאלה זו פעמים רבות. נראה שיש כמה תשובות נכונות]

הצעתו של מלך הפיות

כשהגיעו לקרחת יער אחת עצרה זנזייד את התאומים ואמרה - "הגענו!".

"אבל אין כאן כלום," אמר גאהיר. "דווקא יש," ענתה זנזייד ופתחה שקיק עור קטן ובו משהו מנצנץ אותו זרתה (פיזרה) באוויר. האבקה המנצנצת עפה ברוח לרגע אחד; אבל אז היא נדבקה במקומות מסוימים באוויר - בקווים, בעיגולים, ובקשתות - והנה עמדו השלושה מול שער קטן המוביל אל תוך חצר מנצנצת. זנזייד הזהירה אותם, "בני-הפיות הם ידידי, אך אם תחליטו שברצונכם לברוח ממקום זה אל תנסו לרוץ. לא תוכלו לצאת מכאן. עליכם להסיר את מעילכם וללבוש אותו הפוך. רק כך תוכלו לחזור." והתאומים נכנסו.

במבצר הפיות ראו התאומים דברים מוזרים - הטבחים השדוניים בישלו ארוחה על אש שאיננה שורפת, הננסים האחראים על היין שתו את כל החביות במרתף אבל היין יצא מאוזניהם, הפיקסי ניגנה על כינור עם מיתרים קרועים, והנימפות רקדו ריקוד שנראה יותר כמו צחצוח נעליים. שאריות מזון היו פזורות בכל מקום, וחיות טורפות הסתובבו במסדרונות הטירה ללא משמר. ילדי הפיות עשו קסמים שגרמו לעכברים לדבר ולספר להם בדיחות ויצרו פרפרים מכושפים אחריהם רדפו החתולים.

השניים חשבו שאולי השתגעו, אבל מכיוון שהיו יחד ידעו שלא כך הדבר. לבסוף הגיעו אל אולם גדול מתחת לכיפת השמיים. בחדר היו עצים רבים ועתיקים אשר היו למעשה עמודי התווך של האולם ומענפיהם היו תלויים פנסים כסופים, זהובים וירקרקים. במרכז האולם היה שולחן עץ אלון ארוך מאוד ומסביבו עשרות פיות מסוגים שונים ומשונים אשר היו באמצע משתה.

"אני מריח בשר אדם," אמר אחד מהם, שהיה בעל פרצוף גובליני למדי.

"זה משום שאורחי הגיעו," אמר בן-פיות יפה תואר שישב בראש השולחן, ולו זקן לבן קצר וכתר של פרחים. מסביבו ישבו שבע פיות יפיות שצחקו כאשר ראו את שני התאומים הגיבורים, "התואילו להצטרף אלינו, אורחים?"

"רק אם נדע מה אוכלים," אמר גאהיר, שזכר את התקרית בבקתת הזקן.

באהיר תקע מרפק בצלעותיו של אחיו, "היזהר שלא להעליב אותם!"

אמר המלך, "סעודת מלכות שלא תבייש אף אחד מבני-עמך, גאהיר. ולקינוח, הפתעה!"

ישבו השניים לאכול וסעדו את ליבם בתיאבון רב. בסוף הארוחה, הצלחות, הכדים והקערות (לא היה שם סכו"ם), שהיו כולם מעץ, הצמיחו רגלים והלכו להתנקות בפלג המהיר שזרם בקרבת מקום. מעל השולחן ריחפה קבוצת פיות מכונפות אשר חילקו לפתן אדום בקערות לכולם.

פנה באהיר אל מלך הפיות, "זהו לא לפתן רגיל. הוא מריח כמו פטריות לאחר הגשם, כמו טחב המכסה את העצים במקומות נסתרים, וכמו אגלי טל מרעננים. מה יש בו?"

ענה המלך, "זהו לפתן העשוי מפרי לב-היער. כל מי שטועם אותו נזכר בבת-אחת בכל התחושות שתיארת ועוד אלפי תחושות ומתעורר משנתו האנושית."

"מהו לב-היער?" שאל באהיר.

"היצור החי העתיק בעולם. אפשר לומר - החיים בעצמם. הוא נראה כמו יצור אדיר שהוא גם חי וגם צומח. הוא מצמיח פירות עבורנו כי אנחנו ילדיו."

"אנחנו רוצים לדעת מה נמצא בצד השני של היער," התפרץ גאהיר, "אין לנו זמן לכלל זה."

אך אחיו התאום באהיר ענה לו, "אי אפשר לגלות מה יש בצד השני של היער מבלי להבין את כל מה שמתרחש בתוך היער. אם נמשיך עכשיו אנחנו מסתכנים בכך שנתבלבל ונשכח ולא נבין כלום ממה שנראה. כדאי שנאכל מפרי לב-היער."

"לא!" התרעם גאהיר, "השתגעת? עלינו לצאת מכאן עכשיו ולמצוא את לב היער - הוא ידע היכן הקצה!"

"מעולם לא רציתי ללכת לקצה היער, גאהיר, אלא לתוכו," ענה באהיר וטעם מהלפתן.

אחיו גאהיר נבהל כי הבין שעוד מעט באהיר ישתגע. הוא זינק מהכיסא והתחיל לרוץ אל תוך העצים מהר ככל שיכל. המלך צעק אחריו, "היזהר מרוחות-היער המטורפות!" אך גאהיר כבר דהר הלאה. הוא לא הצליח למצוא את דרכו במשך ימים ולילות רבים, ותמיד הרגיש כאילו משהו צופה בו ומתכוון לינוק את דמו או את מוחו ברגע שיפנה אליו את גבו. בסופו של דבר התחיל לגווע

ברעב ובצמא אבל אז ראה שועלה, שהזכירה לו את זניאד. מיד נזכר במה שאמרה - אם יאבד עליו ללבוש את מעילו הפוך! ומיד כשעשה זאת, מצא את עצמו מחוץ למבצר הפיות, בקרחת היער שדרכה נכנסו. הוא בכלל לא היה רעב או צמא; נדמה שבכלל לא עבר זמן מאז נכנס עם אחיו. וכשנזכר גאהיר באחיו התאום החל דופק על העצים והאבנים בקרחת היער וצוער "באהיר! באהיר!" אך זה היה מאוחר מדי. אחיו נעלם לנצח.

כיצד קיבל הקרהו את תבונתו

לאחר שסירב אגהיר לאכול מפרי לב-היער התכנסה מועצה של פיות. אל המועצה הגיעו פיות מכל רחבי היער: פיות גבוהות ודקיקות, שדונים קטנטנים ומציקים, נימפות ילדותיות, גנומים שמנמנים ורוחשי-מזימות, עצנים ענקיים וירוקי-קליפה, דריאדות מסתוריות, מרחששים בגובה הדשא, אורות-מתעתעים, אלפים נקמניים, ילדים משני-צורה, פיקסיות מעופפות, ורוחות-יער עתיקות.

נעמדו כולם במעגל הפטריות שבלב היער והתלחשו בשקט בעוד הזדחל אל המרכז זד-יער ושמו **גלומפ**, שבאותו רגע נראה כאילו עץ צומח מגבו. גלומפ לחשש ועקצץ ואמר:

"למי כאן נמאס מבני האדם?"

"ליו!" "ליו!" "לנו!" "ליו!" "לנו נמאס!" "שימותו!" "שילכו לישונו!" "ליו!" "לנו!" "שירקבו כמו שמגיע להם!"

"יופי," לחשש גלומפ, "גם לי נמאס מהם. לכולנו נמאס מהם. חוץ מבני-האדם, אין עוד יצור נבון מלבדנו אשר מגיע לו לטעום את פרי לב-היער. אבל מאסנו בהם, באמת! כל הזמן רוצים לדעת עוד ועוד, להשתלט ולדחוף! נמאס מהדחפנים הבכיינים השוויצרים האלה, ששמם בני-אדם!" כל הפיות הריעו וצהלו למשמע הדיבורים המרושעים הללו.

"משום כך, החלטנו לשלול מבני-האדם את טעם פרי לב-היער. אנחנו ניתן להם סיבה להתבכין! החלטנו לתת את הפרי לחיה אחרת במקומם."

כל הפיות הביטו זו בזו בבלבול. "זה בכלל אפשרי?" צרח מישהו מבין הענפים כמו עורב.

"ודאי! החיות נזהרו עד כה מהפרי על פי הוראתנו. אבל אם ניתן להם מפרי העץ הם יתפתחו ויהפכו להיות כמותנו, או כמו בני-האדם."

"היי, אל תעליב," אמר יצור-טחב שעמד בצד.

"ובכן, איזו חיה נבחרת?" שאלה פיה אחת.

לפתע התחילו כולם להתנווכח למי מגיעה מתנת ההתעוררות: חזיר הבר - לא מספיק מלוכלך, העורב - קולו יפה מדי, הצרצר - שקט מדי, הגחלילית - לא מספיק בולטת, הסנאי - מעדיף אגוזים, הזאב - חברותי מדי, יונק הדבש - כבד מדי, וכן הלאה וכן הלאה.

עצר גלומפ את הוויכוח וצעק, "עצרו! בפעם האחרונה הוויכוח נמשך עשרת אלפים שנה. עלינו למצוא דרך מהירה יותר."

החליטו הפיות להעמיד את כל חיות היער במרכז המעגל ולזרוק את פרי העץ באוויר. ומכיוון שהיה הגבוה מכולם תפס הדוב את הפרי ואכלו מיד. באותו רגע נפתחו עיניו והפכו לעיני אדם ועצמותיו צמחו ובלטו מחוץ לפרוותו במפרקים ובראשו. פתח את פיו ואמר, "פיות מטופשות! רק בני אדם ופיות אוכלים מפרי עץ לב-היער מפני שהוא מקרב אתכם אל הטבע! ואילו אנחנו החיות כבר היינו חלק מהטבע - ועכשיו הוצאתם אותנו מחוצה לו! עזבו את הדובים ואת כל החיות לנפשם! הלוואי שתידחקו אל בתיכם מתחת לשורשים ולעולם לא תצאו!"

עמדו כל הפיות במעגל המומות ומוכות-תדהמה ואז ברחו בצרחות אל מעבה היער. ומאז כל גור דובים שנולד היה הופך לחכם כאדם אם אחד מהוריו היה כזה; ואף אחת מהפיות לא העזה להתקרב אל אותם דובים חכמים וכוחותיהן הנבזיים לא עבדו עליהם. ובגלל אותה צרה קראו הפיות לדובים החכמים **קרהו**, שמשמעותו כפוי-טובה קוטר. ובכמו בכל הדברים שהפיות עשו כך גם שמם של הקרהו: החלק הראשון שקר והחלק השני אמת.

האגדה החסרה

במקרים רבים שמעתי על אגדה נוספת אשר אין איש זוכר במדויק. אגדה זו מספרת את המשך עלילותיו של אגהיר בחיפוש אחר היצור שנקרא לב-היער. בחלק מהמקרים אגהיר מחפש את לב-היער על מנת למצוא את אחיו, ובאחרים על מנת לגלות מה יש מעבר ליער. כמעט בכולן הוא מצליח במשימתו אך נהרג בסופו של דבר. הלך הוא ברור - החיפוש הבלתי-פוסק אחר ידע מוביל לאסון; עדיף ליהנות מהמסתורין של החיים. יש המספרים כי הפיות גרמו למספרי-הסיפורים

לשכוח את האגדה החסרה כדי שלא ניתן יהיה למצוא את לב-היער. הדרך היחידה להיזכר בכך היא לאכול ישירות מפרותיו.

פרק ב': משלי זנטיוס

סיפורים אלו נפוצים בקרב האנשים החיים במזרח העיר, כלומר ברובע שקרוב למחצבות, לבתי-המלאכה והעבודה. המשלים הם בדרך כלל סיפורים קצרים, ממוקדים ואינם מרבים בתיאור, חוץ מתיאור הסבל שעובר על גיבוריהם. מטרת המשלים היא ללמד ילדים דרך-ארץ ואת מערכת השכר והעונש (בעיקר העונש). גיבורי הסיפורים האלה הם בדרך כלל ילדים או אנשים שמפריזים במשהו מסוים והעניין מסתיים באסון להם ו/או לבני משפחותיהם. הסיפורים נכתבו ונאספו על ידי האינקוויזיטור הראשי ה-19, שומר הסדר העליון דיקטטורוס זנטיוס.

--- אזהרה! ---

- משלי זנטיוס מוגזמים בכוונה ולא נכונים בחיים האמיתיים (אולי חוץ מברובע הנוראי הזה) -

עונשו של קוזמו הפרוע

קוזמו שוב השתולל בבית ושיחק בחצר במקום לעשות את מטלות הבית ולעזור לאמא. אמא צעקה, "קוזמו! תיכף אני אראה לך מה זה! כבר הגיע הבוקר ועדיין לא אספת את הביצים מהלול! לא הדלקת את האש בכבשון ולא שאבת מים מן הבאר לדלי הכיבוי! אבא יחזור עוד מעט מהמכרות בהם הוא עובד בלילה וירצה להתין את המתכת שמצא - בוא הנה!"

אך קוזמו לא הקשיב ולא שמע לדברי אמא. הוא המשיך לשחק ולהתנדנד בנדנדה שעשה עם חבל וחתיתת עץ שבורה עם מסמר. אחר-כך רץ על הגג של הלול וכל התרנגולות נבהלו, הפילו את הביצים ושברו אותן. לבסוף ככשמע את צעדי אביו רץ ושפך קצת שמן על הגחלים הלוחשות בכבשן בנפחיה.

הגיע אבא, עייף ולאה, ושאל, "היכן כד המים? אני צמא כל-כך."

אמא הביטה בקוזמו והוא יצא לשאוב מים בלית ברירה. אך לפתע ראה אש בכל עבר - הנפחיה עלתה! יצא אבא בזעקות שבר וחיפש את דלי המים לכיבוי השריפה, אך כשמצא אותו ראה שהדלי ריק. עד שהלכו לבאר לשאוב מים נשרפה הנפחיה ונעלמה בלהבות.

בשעת בוקר מוקדמת הגיע גובה המיסים לקחת את חלקו במה שאבא הכין. אבא הסביר שבגלל שנשרפה הנפחיה לא יכל להכין דבר ואמר, "המוצר הסופי הוא תוצאה של חומרים ושל עבודה קשה. אין לי מוצר לתת לכם, ואין לי איך לעבוד, לכן קחו את כל החומר שהוצאתי מן המכרות." לקח גובה המיסים את החומר בריבית כפולה ומכופלת על שלא קיבל מוצר גמור.

חזר אבא לבית תשוש ועצוב, אך הוא היה איש אצילי ואמר, "לא נורא, לפחות יש לנו קצת אוכל. הביאו את הביצים." אך לא היו ביצים לאכול משום שכולם נשברו. נורא מכך - בלי לשים לב, השתוללותו של קוזמו פתחה את שער הלול ושועל מן היער הגיע וטרף את כל התרנגולות. המשפחה נותרה רעבה וללא-כל. לאחר שבוע הוריו של קוזמו מתו מרעב ומצער והוא נותר יתום ומסכן וגלמוד ונשבע שלעולם לא ישתולל. אך את הנעשה לא ניתן להשיב.

עונשה של גלדיאלה הגנדרנית

היה הייתה ילדה קטנה בשם גלדיאלה שמאוד אהבה את פרצופה שלה, אם כי לדעת כל שאר אנשי העיירה הוא היה פרצוף רגיל מאוד. הכל התחיל כאשר גלדיאלה עבדה ככובסת יחד עם אמא שלה, ויום אחד התחילה לשים לב להשתקפות שלה במי הנהר. גלדיאלה כל-כך אהבה את השתקפותה אבל שמה לב שצבע לחייה חיוור. לקחה גלדיאלה קצת חלודה ושמה על לחייה - הו כמה יפה הייתה עכשיו!

בכל יום הוסיפה גלדיאלה דברים ליופייה. מקרסי דיג וחתיות זכוכית עשתה קישוטים לאוזניה. מגלגל עגלה שבור עשתה כתר לראשה. בעזרת פחם צבעה את שיערה. יותר כבר לא עזרה לאמא במלאכת הכביסה הקשה. כעת התהלכה ברחוב וכולם הביטו ביופייה בתדהמה. אך משלא הגיעה לנהר לעבוד לא ראתה את עצמה. יום אחד ביקשה מן הנפח שיכין לה סכין כה

מבריקה עד שתוכל לראות את השתקפותה על הלהב. אמר לה הנפח, "למה לך סכין מבריקה? הרי מה שמבריק נשרט מהר, ומה שמכוער עמיד יותר!" גלדיאלה שיקרה ואמרה שהיא צריכה סכין כזו כדי לחתוך יהלומים. מכיוון שמעולם לא ראה יהלומים הסכים הנפח. [הערת המחבר: החלק הזה נמצא בסיפור כדי לשכנע אנשים שאין יהלומים במכרות בהרים, אבל זה לא נכון כלל. אנשי הרובע יוצרים חפצים מופלאים עם אבני-חן ויהלומים, אך הם נשמרים בסתר אצל שומר-הסדר הראשי.]

כעת יכלה גלדיאלה להביט בעצמה בכל שעה ובכל זמן. לבסוף, כשהסתכלה על מלבושיה העניים החליטה לגנוב מתכת יקרה ולבקר ברובע המופקרים אשר ליד הים, שם מכרו שמלות חרוזים צבעוניות. כשחזרה שמה לב שכולם מביטים ללא הפסקה ביופיה המדהים, בבגדיה הנהדרים ובפרצופה המטופח.

אך לאחר כמה ימים החלו דברים נוראים לקרות - מכובד הפחם שערותיה נשרו, היא קיבלה דלקת באוזן בגלל שדקרה אותה עם קרסי דייג, פרצופה התכסה בפריחה מגעילה בגלל החלודה, והעורבים שראו את החרוזים הנוצצים בשמלתה עטו עליה וניקרו אותה. רצה גלדיאלה לרחוב והתחננה לעזרה אך אף אחד לא עזר לה. עכשיו הבינה שכל מי שהביט בה עד עכשיו הביט בה בזלזול, בגועל ובבוז. היא הביטה בסכין וראתה ששערה היה שחור כנוצות עורב, פניה כשל חזיר-יבלות, וגופה מנצנץ כגופו של נחש גועלי מכוסה קשקשים. היא רצה לנהר בזעקות שבר וכשהגיעה קפצה לתוך גיגית הכביסה של אמא שלה שקרצפה אותה ושטפה אותה עד שהיא שוב נראתה פשוטה ורגילה (אם כי השערות לא חזרו והפריחה נשארה לנצח).

עונשו של ליאופולד הגרגרן

פעם היה יוצק-מתכות שמן בשם ליאופולד אשר אהב יותר מכל לאכול. "כמה אכלת היום?" היו שואלים אותו, והוא היה עונה, "שני תריסרי ביצים, שבעה כדי חלב, שש תרנגולות, שלושה עצי פרי, ושתי פרות."

"חזיר!" היו אומרים ומזדעזעים.

"וכמה דברים יצרתם היום?" היה שואל ליאופולד בחזרה.

היו אומרים לו כל מיני מספרים - שישה, שבע, עשרה.

"אני יצרתי חמישים ושבעה פריטים היום," ואז היה יוצק עוד כלי, "בעצם, חמישים ושמונה."

ובכל לילה היה מתהפך ליאופולד במיטתו וחושב על דבר אחד בלבד, "אם אוכל לייצר יותר דברים, אוכל להצדיק את כל האוכל שאני זולל."

יום אחד עבר בעיירה הוכל מרובע אחר עם סוס ואחריו קרון שווילונותיו סגולים ומרושעים. הרוכל מכר כל מיני מרקחות, חפצים ותכשיטים זולים שאמורים היו להעניק ללקוחותיו סגולות פלא או להגשים את משאלותיהם, אך למעשה הוא היה רמאי. הוא מכר לליאופולד במחיר מופקע נוסחא שתאפשר לו ליצור פי שלוש פריטים עם אותה כמות עבודה וחומרים ואז הסתלק משום שהכלבים הרגישו שהוא רמאי והזעיקו את שומרי-הסדר.

כך התחיל לייצר ליאופולד כמויות מסחריות של תוצרת גרועה, שבירה וחסרת-תועלת. אך מכיוון שכבר סיים להכין כמות גדולה לפני הצהריים, החליט להתגנב לביתו ולאכול. עד שהתחילו הגשמים הקבועים בצהריים הוא אכל את כל מה שהיה בביתו. ליאופולד החליט, מכיוון ששמע שכל האוכל מגיע מן היער, ללכת לשם ולאכול כאוות נפשו. הוא נכנס אל היער לבדו עד שראה חזיר-בר לכוד במלכודת. "הוא כל-כך גדול, אבל נראה צעיר. בוודאי יש כאן חזירים אחרים גדולים ממנו. אבל קודם כל נאכל אותו. אני רעב."

"גם אני!" הוא שמע לפתע. כשהסתובב ראה מפלצת פרא הדומה לחזיר יבלות בגובה שלושה עצים, מזיל עליו ריר. לא הועילו כל תחנוני ותחנוני והוא הפך לחטיף הצהריים של מפלצת היער.

מאז נחקק החוק הידוע: "לא משנה הכמות, משנה האיכות: אם אכלת הרבה ויצרת מעט - גנבת; אם אכלת הרבה ויצרת הרבה זה בדיוק כמו לאכול מעט וליצור מעט; ורק אם אכלת מעט ויצרת הרבה - הרווחת."

עונשו של ביל בול-מוח הפטפטן

פעם חי לו בעיירה כורה צעיר בשם ביל שהיה ללא אב וללא אם. הכורה הצעיר עבד קשה יומם ולילה ותמיד נתן לפחות תשע גושי מתכת מכל עשרה שמצא לגובה המיסים. אבל הייתה לביל בעיה אחת קשה - היה לו מוח כמו בול-עץ ולכן נקרא בול-מוח. אחד הדברים שמוחו של ביל לא יכל לעשות היה לסגור את פיו, ולא משנה מה עשה, לא יכל לפתור בעיה זו.

ביל היה מדבר עם כולם - עם האנשים, עם הגברות, עם הילדים, עם הזקנים, עם האבנים, עם הקירות, עם הכלים, ועם האשפה. הוא היה מדבר בבוקר אל השמש ובלילה אל הירח והכוכבים. בקיצור ביל לעולם לא היה סותם את פיו.

פעם הגיעו לביתו גובי מיסים, אותם אנשים טובי-לב אשר לוקחים מאיתנו את כספנו על מנת שלא נצטרך להתפתות לאוכל מופרז (כמעשה לאופולד) או התפרעות-יתר (כמעשה קוזמו) או גנדרנות מוגזמת (כמעשה גלדיאלה). אמר להם, "שמעו סיפור..." והתחיל לספר להם סיפור מופרך שאין בו כל תועלת וכל מוסר השכל (שלא כמו סיפורנו שמספיק לספרו פעם אחת כדי שנזכור ואין בו שום בזבז זמן או חוסר-תועלת בשום צורה שהיא).

אמר לו שומר-הסדר - "שתוק." ואז "שלם." ובעצם התכוון לומר - עכשיו תשלם ריבית כפולה ומכופלת על הזמן שבזבזת לי בכך שנאלצתי לשמוע אותך מקשקש וגם על הזמן שאבזז כשאחשוב על כך בעוד יומיים ואתעצבן לשלושה רגעים.

אמר בול-מוח, "מיד אלך להביא את המעט שנותר לי ואתחיל את התשלום הראשון על הריבית הכפולה והמכופלת אשר הוטלה עלי בצדק וברוב חסד וטוב-לב אבל אם ירשה לי כבודו שומר הסדר לספר לך סיפור נוסף שמתחיל כך..."

אמר לו שומר-הסדר - "שתוק." ואז "אתה עצור." ובעצם התכוון לומר - אני לוקח אותך למקום שבו פטפטונתך לא תגרום לך לשלם עוד כסף וגם תמנע ממך לבזבז לאחרים את זמנם. כה טוב לב היה שומר הסדר וכה אחראי עד שעשה זאת בשלוש מילים בלבד ולא בזבז זמן כלל.

באותו הערב כבר היה ביל בעומק המנהרה הכי עמוקה במכרות המתכת בהרים. לא היה מסביבו דבר מלבד אדמה וסלע בלי סוף. אך מכיוון שלא יכל לשתוק פצה ביל את פיו ואמר "היי סלע, שמע סיפור..." אך באותו רגע קולו הרעיד את האדמה והמנהרה התמוטטה וקברה אותו שם.

משפטי חכמה

ברובע המזרחי הרבה יותר נפוצים משפטי חכמה מאשר הסיפורים הקצרים הללו משום שלא תמיד יש זמן לסיפורים. את הסיפורים מספרים בעיקר לילדים לא-מושמעים אבל את המשפטים אפשר להגיד בזמן קצר ובלי לבזבז זמן עבודה, וכך להשיג גם משמעת וגם יעילות, דבר האהוב מאוד על אנשי הרובע!

להלן מספר משפטי חכמה של הרובע וגם כמה משמעויות של משפטים שהסקתי מתוך נדודי. לצערי אני ממש לא מבין את רובע הזה, ולא הצלחתי להתאים בין משפטים למשמעות (מתחו קו בין המשפט למשמעות שלו אם תגלו מהי):

אם לא תזדרז לעשות את חלקך בסופו של דבר אחרים יטפלו בבעיה	"מי שישן במיטה רכה לא מתעורר לפני התרנגול"
מילים לא יכולות להחליף עבודה	"יש להכות ברוכל בעודו חי"
עדיף לנצל את מה שיש כדי להביא יותר תועלת ולא כדי לבזבז	"אין פלדה בלי ברזל, אין ברזל בלי אבן"
גובה המיסים צודק, אל תתווכח	"בלי להבות הברזל לא הופך לפטיש"
כל דבר טוב מגיע במעטפת של דבר קשה יותר ופחות טוב	"עדיף למלא דלי באבנים מאשר במי-שתייה"
כלומר, מי שנוח לו מדי לא יעשה כלום עד שיהיה מאוחר מדי	"כל אגורה שאתה נותן זאת אגורה שתצטרך לעבוד שוב כדי להרוויח."
בלי אתגר אי אפשר להשתפר	"מה שמבריק נשרט מהר, מה שמכוער עמיד יותר"
השמחים יהיו בסופו של דבר עצובים, אבל האדישים ישארו כרגיל	"מה השריר היחיד שלא עוזר לנפח?" (הלשון)

אין לבלבל יופי עם יעילות
אתה מנסה בכוונה לבזבז לי את הזמן?

"אתה רוצה לדבר על זה?"
"מי שלובש צבעוני נרטב בבוץ ובגשם; מי שלובש אפור נשאר באותו צבע."

פרק ד': אגדות באומנות - שירה, ציור, תיאטרון

בנוסף לכל המובא לעיל, אני מוסיף כאן מספר אגדות שהופיעו בתוך יצירות אומנות של אנשים מרובע האמנים שנמצא לחופי הים. אלו הן יצירות אומנות שנחשבות לקלאסיקות, כלומר הן מאוד מפורסמות והרבה אנשים שואבים מהן השראה (או מנסים לחקות אותן). בדרך כלל מספרים אותן כשרוצים להצית את הדמיון או להתחיל וכוח פילוסופי.

מחזה: חכמתו של הסייג'

זהו מחזה המועלה כל שנה על ידי שחקנים שונים בתיאטרון "מסך הארגמן" ובמקומות אחרים אשר ברובע הדרומי. הוא עוסק באדם רגשני שרוצה להצטרף למסדר של נזירים העוסקים במדיטציה ומגיעים לשלווה מוחלטת, גם בתוך התווה ובוהו השורר בים. המחזה לטעמי שטחי ונדוש כמו אופרת סבון אבל ברור שברובע הזה אוהבים אותו.

[מערכה ראשונה - גרייגור ואישתו נמצאים בביתם אשר על חוף הים]

גרייגור: אישתי, הייתי בלב ים וראיתי דברים נוראיים. ספינות התהפכו מבפנים החוצה, ילדים הפכו לברבורים, ומלחים נהפכו לכוסות תה עם כפיות כסף תואמות.

אישתו של גרייגור: מה עשית? אמרתי לך להתרחק מהים הנורא. אתה יודע ששם נמצא ה"זה".

גרייגור: אישתי, את מגיעה מרובע אחר, רגוע יותר [לוחש לקהל]: וגם משעמם! [ממשיך לדבר לאשתו] אבל אני נולדתי קרוב לים. לבי הומה בתוכי וסוער כמו הגלים. אינני יכול להתנגד לדחף לנסוע אל האופק!

אישתו של גרייגור: מה נעשה? איך תרגיע את הגלים הסוערים בתוכך?

גרייגור: אין ברירה, עלי לעזוב הכל ולנדוד על החופים. במערה אחת, כך אומרים, ישנו חכם. אולי הוא יוכל לעזור לי! אבל לא נראה לי שאחזור. [לוחש לקהל]: כי היא משעממת כמו הרובע שלה.

[גרייגור יוצא מהבמה]

אישתו של גרייגור: [בזעקה] לא, גרייגור, אל תעזוב אותי!

[מערכה שנייה - גרייגור זוחל אל מערתו של הסייג']

גרייגור: [זוחל פנימה על בטנו] הו, איש חכם ורב-מעלות. הגעתי לכאן בקושי רב, בדרכי העצים הפכו לערימות ביסלי והחול הפך לנוצות ירוקות של תוכי. אני חושב שאני משתגע. משהו מה"זה" נדבק בי ואני לא יכול להיפטר ממנו.

סייג': מדוע הגעת לכאן, גרייגור?

גרייגור: רגשותי חזקים מדי. הדברים הדמיוניים האלה עומדים לקרוע אותי לגזרים.

סייג': אם תרצה לשלוט בעצמך עליך לוותר על הכל - על כסף ועל יהלומים, על מעמד ועל תפארת, על צחוק ועל עצב, על כעס ועל אהבה. הכל ייעלם ותישאר רק אתה לבדך. רק אתה וה"זה".

גרייגור: אני מוכן, איש זקן, לוותר על הכל. רק תן לי את השלווה שאתה חש.

סייג': בחירה קשה היא זו. אך שב בינתיים ושתה מעט מים. [הולך להביא דלי מים]

גרייגור: גורל אכזר הוא זה. מה חיפשתי בלב ים? עכשיו עלי לוותר על הכל תמורת שלווה-נפש. הו, כבר אני מתגעגע אל המרחבים ואל ההרפתקאות. כבר אני חושק בתחושת קורות העץ החורקות של ספינתי מתחת לרגלי. מה אעשה?

[הסייג' חוזר]

סייג': קח פתק מקופל זה. הוא מכיל את האמת המוחלטת וכשתקרא אותו תמצא את שלוותך. כעת אני הולך לישון. [נרדם]
גרייגור: מה אעשה? אם אשאר כאן זה יהיה סופי! כעת שיש בידי את האמת המוחלטת...
אולי כדאי שאברח?

[מערכה שלישית - אישתו של גרייגור מחכה בבית]

אישתו של גרייגור: זהו, הוא הלך ולא יחזור. אני יודעת, הוא וויתר על הכל והפך לסייג'. איך אוכל להמשיך לחיות כך?
רגע, אני רואה משהו זז על החוף. לא ייתכן! זהו גרייגור!
גרייגור: אישתו! חזרתי אל זרועותיך! ויתרתי על השלווה תמורת עוד תקופות חיים של הרפתקאות!
אישתו של גרייגור: הרפתקאות?! חשבתי שגמרת עם זה!
גרייגור: ובכן... משהו גרם לי לשנות את דעתי.
אישתו של גרייגור: ומה אמר הסייג'?
גרייגור: הוא נתן לי פתק ואמר לי שבו נמצאת האמת, הנה אפתח אותו עכשיו ואקרא אותו, מעניין לדעת עכשיו מה האמת המוחלטת בלי להעניש את עצמי בחיים של שעמום מוחלט.
אישתו של גרייגור: ובכן מה הוא כתב?
גרייגור: [מתגלגל מצחוק] הוא כתב - **אתה לא מוכן!**
אישתו של גרייגור: הו, גרייגור!
גרייגור: הו, אשתי!
[מתנשקים; המסך יורד]

אומנות הציור

תמונה זו צוירה על ידי האמן סאל ואדור ד'אלי, אחד האומנים הנחשבים ביותר ברובע האומנים. הצייר ניסה לתפוס את איך שנראה חוף הים זמן קצר לאחר שהתופעה בשם ה"זה" חלפה באזור ועיוותה את המציאות. ניתן לראות למשל שהשתקפויות הברבורים הפכו לפילים. כל מי שיצליח למצוא עוד עיוותים יכול להוסיף אותם כאן בהערות: _____

מנטרה של הסייגים
פריט